

Η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα κύρια πρόσωπα του δράματος

Το πρώτο, καθοριστικότερο μέρος της τραγωδίας, έχει πλέον κλείσει. Ο Οτσαλάν είναι στις τουρκικές φυλακές, τρεις Έλληνες υπουργοί «θυσιάστηκαν» προκειμένου να επέλθει «κάθαρση» και να ικανοποιηθεί το δημόσιο αίσθημα, ωστόσο η υπόθεση που συντάραξε το πανελλήνιο, μένει και θα μένει ακόμη για καιρό «ανοιχτή» για πολ-

Οι άνθρωποι που έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπόθεση Οτσαλάν

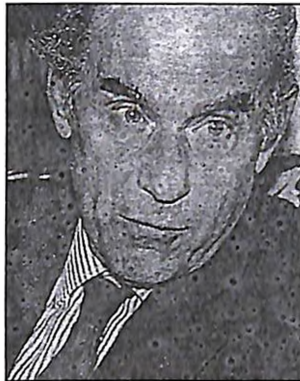
λούς. Ακόμη, για καιρό κάποια σημαντικά κομμάτια θα λείπουν από το παζλ Οτσαλάν, όπως αναπάντητο θα παραμένει το μεγάλο «γιατί» της συγκεκριμένης ελληνικής εμπλοκής και των χειρισμών που ακολούθηθηκαν. Μέσα από αυτό το αξεδιάλυτο

κουβάρι, το οποίο ονομάστηκε «Θρίλερ Οτσαλάν», και το οποίο πλείστοι όσοι, υπουργοί και βουλευτές, συνήγοροι και ΜΜΕ, μυστικές και άλλες υπηρεσίες προσπαθούν έξι ημέρες τώρα να ξεμπλέξουν, μέσα από αυτόν το βομβαρδισμό ερωτημάτων, απο-

ριών, μαρτυριών και εκδοχών, αναδύονται τα βασικότερα πρόσωπα του «δράματος». Πρόσωπα που έπαιξαν μικρό ή μεγάλο - πάντως, σημαντικό - ρόλο στην εξέλιξη των γεγονότων, που σφράγισαν την υπόθεση με την παρουσία, τους χειρισμούς, τις αποφάσεις, τις κινήσεις τους. Ας δούμε ποιοι είναι και την προσωπική εμπλοκή τους στην ιστορία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΝΑΞΑΚΗΣ, απόστρατος αρχιπλοίαρχος

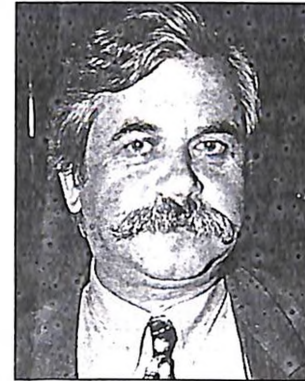
Εδώ και μια δεκαετία δραστηριοποιείται υπέρ της υπόθεσης των Κούρδων, μέσα από τις τάξεις του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου του Κουρδιστάν. Διατηρούσε προσωπικές σχέσεις με τον Οτσαλάν και είναι αυτός που οργάνωνε τις ελληνικές αποστολές (βουλευτών και δημοσιογράφων) στα στρατόπεδα των Κούρδων στην κοιλάδα Μπεκά στο Λίβανο, αλλά και στη Συρία και το Ιράκ. Είναι ένας από εκείνους που φούσκωσαν τα μυαλά του Οτσαλάν να έρθει στην Ελλάδα, ο άνθρωπος που τον έφερε από την Πετρούπολη μαζί με την Ροζερλίν Λασέρ με ναυλωμένο ιδιωτικό αεροπλάνο Έλληνα επιχειρηματία «για να μην τον σκοτώσει η ρώσικη μαφία», και εκείνος, βεβαίως, που προσπάθησε να τον κρατήσει εδώ. Μετά την άφιξή τους στην Αθήνα στις 29 Ιανουαρίου, πληροφορείται ότι τα σπίτια των Ελλήνων βουλευτών που είχαν δραστηριοποιηθεί για το Κουρδικό δεν είναι ασφαλή γιατί παρακολουθούνται από ασφάλεια και ΕΥΠ, και του εξασφαλίζει για την πρώτη βραδιά καταφύγιο στο σπίτι της αντιστασιακής συγγραφέως Βούλας Δαμιανιάκου στη Νέα Μάκρη. Ο Ναξάκης έρχεται σε επαφή με τον Θ. Πάγκαλο, και αποσπά την υπόσχεση ότι αυτός θα συναντήσει τον Οτσαλάν την επομένη το βράδυ στο σπίτι του απόστρατου αρχιπλοίαρχου, στο Νέο Βουτζά Ραφήνας. Η

Αντ. Ναξάκης

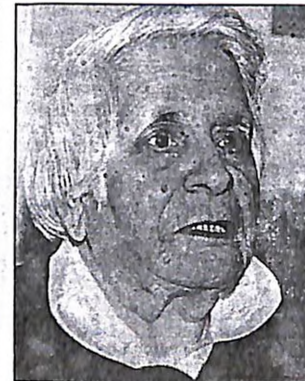
Κ. Μπαντουβάς

Χρ. Κηπουρός

Μ. Χαλαραμπίδης

Γ. Κουστούλας

διαφορετικές εισηγήσεις (μέτρα για άμεση απεμπλοκή της Ελλάδας από την υπόθεση, δημοσιοποίηση της πραγματικής κατάστασης, κ.λπ.) και ότι την ευθύνη την είχε κυρίως ο κ. Πάγκαλος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

τέως υπουργός Δημοσίας Τάξεως

Γνώριζε για την υπόθεση εξ αρχής και συμμετείχε στις σχετικές συσκέψεις και αποφάσεις. Ωστόσο ο ίδιος αρνήθηκε ότι είχε την παραμικρή ευθύνη, την οποία μετέθεσε στην ΕΥΠ και το υπουργείο Εξωτερικών.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ

γενικός γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου

Γνώριζε εξ αρχής για την υπόθεση, αφού όχι μόνο συμμετείχε σε όλες τις συσκέψεις για το θέμα, αλλά ήταν κι αυτός που τις οργάνωνε στο γραφείο του στη Βουλή. Είχε ενημερωθεί από τον δικηγόρο του Οτσαλάν Φ. Κρανιδιώτη για την κατάσταση που επικρατούσε στην προεβρετική κατοικία και για τις πιθανές αντιδράσεις των Κούρδων αν ο Κούρδος ηγέτης έπεφτε στα χέρια των Τούρκων.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ

αρχηγός της ΕΥΠ

Εμφανίζεται για πρώτη φορά στη σκηνή του δράματος το Σάββατο 30 Ιανουαρίου, όταν αναλαμβάνει να πείσει αυτός -στο σπίτι του Ναξάκη-

γκλο Εμφάνιση
ε.α. Δημήτρης Σταυρακάκης, αρχηγός της ΕΥΠ.

ΡΟΖΕΡΙΝ ΛΑΣΕΡ

στελέχος του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου του Κουρδιστάν και υπεύθυνη ηγέτιδας της γραφείου του στην Αθήνα

Από τα πιο έμπιστα στελέχη του Οτσαλάν. Λόγω της καλής γνώσης της αγγλικής και ελληνικής γλώσσας, του χρησιμεύει ως διερμηνέας σε δύο κρίσιμα ταξίδια. Από τη Μόσχα στη Ρώμη στις 12 Νοεμβρίου και από την Πετρούπολη στην Αθήνα στις 29 Ιανουαρίου. Μένει με τον Κούρδο ηγέτη τις ημέρες της παραμονής του στην Ελλάδα.

Κ. ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ

βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Ασχολούνταν με το Κουρδισμό.

Φέρεται ως ένας από αυτούς που πίεζαν για την παροχή βοήθειας προς τον Οτσαλάν. Μετά τη σύλληψη του Κούρδου ηγέτη χαρακτηρίσε την υπόθεση ως το μεγαλύτερο αίσχος της νεότερης ελληνικής ιστορίας και ζήτησε την παραίτηση του Θ. Πάγκαλου.

ΧΡ. ΚΗΠΟΥΡΟΣ

βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Από τους φίλους και υποστηρικτές του Οτσαλάν στην Ελλάδα.

Φέρεται ως ένας από αυτούς που προέτρεπαν τον Οτσαλάν να έρθει στην Ελλάδα, ενώ ήξερε και αυτός ότι η κυβέρνηση δεν επρόκειτο να τον δεχθεί. Μετά τη σύλληψη του Οτσαλάν ζήτησε να συσταθεί Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής και να παρέμβει ο εισαγγελέας για να ερευνηθεί το θέμα.

ΜΙΧ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ

Είχε καλές σχέσεις με το Εθνικό Απελευθερωτικό Κίνημα του Κουρδιστάν και τον ηγέτη του, και φέρεται επίσης ως ένας από εκείνους που ενθάρρυναν τον Οτσαλάν να έρθει στην Ελλάδα. Μετά τη σύλληψη του Κούρδου ηγέτη επέρριψε ευθύνες σε Σημίτη, Πάγκαλο, Παπαδόπουλο, Πετσάλνικο και ζήτησε τη σύσταση Εξεταστικής των πραγμάτων Επιτροπής.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

βουλευτής της Ν.Δ.

Συνοδοιογράφος του «φιλοκουρδικού λόμπι» από την άλλη όχθη. Λέγεται ότι συμμετείχε ενεργά σε όλο το

σχέδιο μεταφοράς... στην Ελλάδα, και σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες ήταν αυτός που βρήκε τους χρηματοδότες για τη ναύλωση του ιδιωτικού αεροσκάφους με το οποίο ταξίδεψε ο Κούρδος ηγέτης.

ΦΑΪΛΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ

εδών και χρόνια νομικός σύμβουλος του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (και του Αμντινιάζ Οτσαλάν) στην Ελλάδα, μέλος της ΠΟΛ.ΑΝ. και συνεργάτης του Α. Σαμαρά

Ενας από τους πρώτους που μίλησαν στα ΜΜΕ για το θρίαυρο Οτσαλάν. Η δική του στενότερη εμπλοκή με το δράμα αρχίζει στις 10 Φεβρουαρίου, όταν καλείται να μεταβεί στις Βρυξέλλες, όπου συναντά στελέχη του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου του Κουρδιστάν που του ζητούν να πάει αμέσως στο Ναϊρόμπι να συναντήσει τον Κούρδο ηγέτη. Τον συναντά στην προεβουτική κατοικία το Σάββατο το πρωί στις 13 Φεβρουαρίου, παρουσία του Έλληνα πρέσβη και του αξιωματικού της ΕΥΠ Σάββα Καλεντερίδη. Ο Κούρδος ηγέτης είναι ανήσυχος, πιέζεται να εγκαταλείψει την προεβουτική κατοικία (φοβούνταν επιχείρηση Τούρκων πρακτόρων της ΜΙΤ ή Αμερικανών της CIA), πιέζεται να καταφύγει σε κάποια ελληνικής ιδιοκτησίας φάρμα ή να ζητήσει άσυλο σε ελληνική εκκλησία του Ναϊρόμπι. Ο Οτσαλάν δεν πείθεται, αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις με την Αθήνα, ο Φαίλος Κρανιδιώτης εξουσιοδοτείται από τον «Απο» να αναλάβει τη διεκπεραίωση προς το ελληνικό κράτος όποιων εγγράφων αφορούν στην αίτηση χορήγησης ασύλου. Εγκαταλείπει το Ναϊρόμπι το βράδυ του Σαββάτου, αφού πρώτα συλλαμβά-

στο αεροπλάνο, όπως κές αρχές του κατάσχουν σημαντικά έγγραφα και το πρωτότυπο της εξουσιοδότησης του Οτσαλάν. Όταν φθάνει στην Αθήνα συναντά με τον Αλέξανδρο Λυκουρέζο και τον Σταυρακάκη στο «Μεριντιέν».

ΒΟΥΛΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΥ

συγγραφέας, σύντροφος των τελευταίων χρόνων του Βασίλη Ρώτα, γυναιχόφιλος και για τους αγώνες της στην Αντίσταση

Η δική της εμπλοκή στο δράμα άρχισε στις 7.30 το απόγευμα της Παρασκευής 29 Ιανουαρίου, όταν ο γείτονας της Αντώνης Ναξάκης, της ζητάει να φιλοξενήσει τον Οτσαλάν, πράγμα το οποίο κάνει (δέχεται ολόθερμα αυτόν, τη γραμματέα του Ροζερίν Λασέρ και τρεις φρουρούς του) ως το βράδυ του Σαββάτου που ο Κούρδος ηγέτης αποχωρεί με τη συνοδεία του για το σπίτι του Ναξάκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Έλληνας προέβη στην Κένυα.

Φιλοξένησε τον Οτσαλάν στην κατοικία του, στο προάστιο Μουρβέγκα του Ναϊρόμπι, σε απόσταση μιας ώρας από την πρεσβεία στο κέντρο της πόλης, από τις 2 έως και τις 15 Φεβρουαρίου το απόγευμα, οπότε αυτός «εγκατέλειψε» το σπίτι για να κατευθυνθεί προς το αεροδρόμιο της πόλης. Τα τελευταία κρίσιμα εικοσιτετράωρα της διαμονής του Οτσαλάν στο σπίτι του, έκανε απευθυνόμενες προσπάθειες να τον πείσει να εγκαταλείψει την προεβουτική κατοικία, πράγμα το οποίο εκείνος αρνούσαν να κάνει, θέτοντας τους δικούς του όρους. Έκανε ο ίδιος τις διαπραγματεύσεις με το

ου του κ. Παγκαλου. Επιπλέον, έθεσε την αγορά διπλωματικού διαβατηρίου από τρίτη αφρικανική χώρα για τον Οτσαλάν. Εξήσε τη σκηνή κατά την οποία η φρουρά του Οτσαλάν, Ντιλάν απείλησε να αυτοκτονήσει αν δεν γίνει κάτι, και όταν τελικά ο Οτσαλάν αποχώρησε από το σπίτι του, με υποτιθέμενο προορισμό το αεροδρόμιο, τον ακολουθούσε με το αυτοκίνητό του.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

πρωθυπουργός της Ελλάδας

Πιεζόμενος, από ό,τι φαίνεται, από ορισμένους βουλευτές και άλλα στελέχη του ΠΑΣΟΚ σχετικά με τη χορήγηση ασύλου ή άλλης βοήθειας στον Οτσαλάν, μετά τον ερχομό του τελευταίου για δεύτερη φορά στη χώρα μας επιχείρησε να του εξασφαλίσει κάποια λύση διαφυγής (προφανώς χωρίς να υπολογίσει τι θα συνέβαινε αν ο σχεδιασμός δεν ήταν επαρκής, όπως και έγινε). Είχε, από ό,τι φαίνεται, την ελπίδα πως, στέλνοντας τον Οτσαλάν στην Κένυα, αργότερα θα κατέφυγε σε άλλη χώρα και θα απαλλασσόταν από ένα πρόβλημα που είχε γίνει στην κυβέρνηση βραχνάς. Η επίσημη άποψη είναι ότι αν και γνώριζε τα πάντα, τους χειρισμούς είχαν αναλάβει οι αρμόδιοι υπουργοί. Κάλυψε πλήρως τον υπουργό Εξωτερικών κ. Θ. Πάγκαλο για 36,5 ώρες, δηλαδή ως τη στιγμή που του ζήτησε να παραιτηθεί, το πρωί της Πέμπτης. Το ίδιο πρωί ζήτησε και τις παραιτήσεις των κ. Α. Παπαδόπουλου και Φ. Πετσάλνικου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

τέως υπουργός Εξωτερικών και το πρόσωπο που συγκέντρωσε

Παρακολούθησε συστηματικά τη πρόθεση από τη στιγμή που ο Οτσαλάν... σε το πάδι του στο ελληνικό έδαφος. Σε συνεννόηση με τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα μέλη της κυβέρνησης και τον ίδιο τον πρωθυπουργό απεφάσισαν να πάει ο Οτσαλάν στην Κένυα που έχει χαλαρά σύνορα, όπως είπε ο ίδιος, μέχρι να βρεθεί η λύση. Πολλοί θεωρούν ότι κάποιοι από τους χειρισμούς των τελευταίων κρίσιμων εικοσιτετράωρων ήταν δική του πρωτοβουλία. Οι άνθρωποι του Οτσαλάν τον κατηγορούν ότι παραπλάνησε τον ηγέτη τους, ότι του υποσχέθηκε πως θα τον πάνε στην Ολλανδία, ενώ Κενυάτες πράκτορες τον παρέδωσαν στους Τούρκους. Τον κατηγορούν ότι αυτός οργάνωσε τη «φυγή» από το σπίτι, ότι οι ίδιοι δεν μίλησαν ποτέ με τους Κενυάτες. Πάντως ο ίδιος ο κ. Πάγκαλος, μέχρι την τελευταία στιγμή υποστήριξε ότι η κυβέρνηση έπραξε όσα έπραξε από ανθρωπισμό και ότι την τελευταία ημέρα της παραμονής του στο Ναϊρόμπι ο Οτσαλάν ήρθε μόνος του σε επαφή με τους Κενυάτες και φέρει εκείνος την ευθύνη για την αποχώρησή του από την προεβουτική κατοικία.

ΑΛΕΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

τέως υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιες Διοικήσεις

Ενημερώνεται για την άφιξη του Οτσαλάν στη Ελλάδα στις 29 Ιανουαρίου, από την ΕΥΠ, στο Μαρόκο όπου βρίσκεται. Εκτοτε παρακολουθεί την υπόθεση από κοντά και συμμετέχει στις συσκέψεις και στις αποφάσεις για την υπόθεση Οτσαλάν. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι διατύπωνε από την πρώτη ως την τελευταία ημέρα

ξίωματικό της... αεροπλάνο, το επόμενο βράδυ, με λίγα πλέον καύσιμα, δεν παίρνει άδεια να προσγειωθεί στο αεροδρόμιο του Ρότερνταμ (ο Οτσαλάν είχε ζητήσει επίμονα να πάει στην Ολλανδία για να καταθέσει αγωγή κατά του τουρκικού κράτους στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης) και αναγκάζεται να επιστρέψει στην Ελλάδα, ο κ. Σταυρακάκης έχει να προτείνει στον Οτσαλάν μόνο μία λύση: να τον μεταφέρει κρυφά στο Ναϊρόμπι και να τον θέσει υπό την προστασία της ελληνικής προεβουτικής κατοικίας. Όταν τα πράγματα δυσκολεύουν εκεί, στέλνει άλλους τέσσερις πράκτορες της ΕΥΠ στην Κένυα με διαταγές να απομακρύνουν με κάθε τρόπο τον Οτσαλάν από την προεβουτική κατοικία και όταν συναντιέται, στις 14 Φεβρουαρίου, με Λυκουρέζο και Κρανιδιώτη στο «Μεριντιέν», δεν παίρνει στα σοβαρά τα δυσοίωνα σενάρια για μια πιθανή σύλληψη του Οτσαλάν.

ΣΑΒΒΑΣ ΚΑΛΕΝΤΕΡΙΔΗΣ

αξιωματικός της ΕΥΠ, από τους πλέον ικανούς, όπως λέγεται στην υπηρεσία

Με πολύχρονη θητεία στην Τουρκία, από όπου είχε απελαθεί, και γνώστης της τουρκικής γλώσσας, Η εμπλοκή του στην ιστορία αρχίζει την 1η Φεβρουαρίου, όταν παίρνει την εντολή να συνοδεύσει τον Οτσαλάν στην πτήση του προς Κένυα. Μένει κοντά του ως τη στιγμή που αυτός εξέρχεται της προεβουτικής κατοικίας στο Ναϊρόμπι την 15η Φεβρουαρίου, και συμμετέχει από κοινού με τον πρέσβη σε όλες τις διαπραγματεύσεις και σε όλες τις προσπάθειες της ελληνικής πλευράς να εγκαταλείψει ο Οτσαλάν το σπίτι. Ερχεται σε ανοιχτή σύγκρουση με τους προϊστάμενους του στην ΕΥΠ, όταν αρνείται να συνεργήσει στην παράδοση του Οτσαλάν στις αρχές της Κένυας.

ΝΤΙΛΙΑΝ ΚΟΥΛΟΥΤΣ

εκ των γυναικών φρουρών του Αμντινιάζ Οτσαλάν

Συγκεκριμένα, η φρουρά που απείλησε να αυτοκτονήσει κατά τη διάρκεια διαπραγματεύσεων μεταξύ προεβουτικής κατοικίας στην Κένυα και Αθήνας, κατά μια εκδοχή για να γίνει κάτι αμέσως και κατά άλλη για να μην απομακρύνουν τον Οτσαλάν από την προεβουτική κατοικία. Μετά τη σύλληψη του Οτσαλάν, μίλησε στα ΜΜΕ, διαψεύδοντας πολλά σημεία της επίσημης ελληνικής άποψης.

Σ. Κοσμιδής.

Χ. Σταυρακάκης

Σ. Καλεντερίδης

Ντ. Κουλούτς